

خویندنهوهی 10 ساله‌ی رزگاری

[ئارمانج ، رامان ، ههلویست]

پیشکەشکردنی: ریکار ئەحمەد

خوینەری بەریز ئەوهی لەبەر دەستدایە کورتکراوهی بابەتیکە که
هەقال ریکار ئەحمەد ، سکرێری گشتی حزبمان ، حزبی رزگاری
کوردستان RPK رۆژی 2003/7/19 له ژووری پیشکەوتنخوازان
لەسەر تووری پالتاکدا بە بۆنە‌ی دە‌یەمین سالیادی راگە‌یاندنی رزگاری،

پیشکەشی کرد... ئیمەش بە پیوستمان زانی بە شیوەی نامیلکە چاپ و
بلاوبکەینەوه ، بەو هیوایەین کەلک و سوودی لیوهربگرن .

دەزگای راگەیانندی رزگاری

ئەسەرەتادا زۆر سوپاسی بەریوەبەرائی ژووری
پیشکەوتنخوازان دەکەم کە ئەمجارەشیان دەرفەتیان بو
رەخساندین تا ئە نزیکەوه بە ئیووی هیژاو خوشەویست
بگەینەوه . هەرۆها سوپاسی ئیووی بەریزیش دەکەم کە
هاتوون و ئە ژوورەکەدا ئەگەماندا دانیشتوون .

بەريزان.. ئەگۆرهكەي پيشووماندا هەندى خوشەويست
دەريارهى رزگارى و هۆكارەكانى دروستبوونى و ئارما نجهكانى
پرسیاریان کرد , بەلام چونكه كۆرهكەي ئەو جارمان بۆ
باسيكي ديكەبوو بۆيە بە پيوستمان ئەزانی ئەسەر ئەم
بابەتە قسە بكەين , ئەو بوو بە ئينماندا ئە دەيه مین ساليادی
راگەياندى حزبى رزگارى كوردستاندا جاريكى ديكە بيينهوه
خزمەتتان و سەبارەت بە RPK و ئارما نجهكانى بدويين .
من بۆنەي دەيه مین ساليادی رزگارى بەدەر فەت دەزانم تا
بە خيراىى 10 سالى رزگارى بخوينينهوه .

ئەمن پيموايه دەبى لايەنە سياسيه كان ساليادی
دامەزراندنيان و كۆنگرەو كۆنفرانس و رووداوه گرنگەكان بكەن
بە ويستگەي هەنسەنگاندن و شيكردنهوهي كارەكانيان و
بە خۆداچوونەوهي رابردوويان . هەر ئەم سۆنگەيهوه بۆ
هەنسەنگاندن و خويندنهوهي ميژووى 10 سالى رابردووى
رزگارى پيوستمان بە پرس و راويژو رومان و رەخنەكانى
ئيوه ي بەريزو هيژا هەيه تا بۆ كارەكانى داها توومان
بيانكەينه پليكانى بەرەو پيشەوه چوونمان و سووديان
ئيوه رېگرين .

هه موومان دهزانين جه ماوهري گه ئي كوردستان له به هاري
1991 دا دژ به رژيمي به عس را پهري و داموده زگاگاني
داگير كه راني له به شيكي زوري باشوري كوردستاندا رامالي .
به و هويه وه حزبه كوردستانيه كان نه وانهي دژ به رژيمي
به عس تيده كووشان و شاخ و كيوه كانى كوردستانيان كردبووه
مه ئه بندي گرو بليسه , گه رانه وه نيو شاره كان و راسته وخو
تيكه لاوى كوومه لاني هه راوى خه لك بوون .

تيكه لاوبوون له گه ئ جه ماوهريكي ئاوا به رفراواندا كاريكي
هاسان نه بوو , شاره زايي و خويندنه وه به كي وردى ده ويست و به
نه قتل و ليكدانه وهى سه رده مي شاخ هاوكيشه كان كورتبان
ده هينا . ناكام له 1992/5/19 دا هه ئبژاردنى نه نجومه نى
نيشتمانى كوردستان / پارله مان / به ريوه چوو . هه موو لايه نه
به شداربووه كان رايانگه ياندا كه نه وه ئبژاردنه پاك نه بووه و
فيل و گوريني تيدا كراوه , به لام ناكام په نجا به په نجا بو
پارتى ديموكراتى كوردستان / عيراق و يه كيتى نيشتمانى
كوردستان مابه وه و نه وانيش به ئينياندا له ماوهى 6 تا يه ك
سال دا هه ئبژاردنكى ديكه به ريوه بيه ن , به داخه وه تا نه مرو
تروسكايي هه ئبژاردنه وه به دى ناكري (نه مه باسيكى ترو

ئېرەدا جىگەي نابىتەو، بەلام كاتى حزىبەكانى دىكەي وەك
سۇسىيالىست و پارتى گەل و پاسۇك و شىوعى و ئىسلامىيەكان
دەنگىيان نەھىناو نەگە يىشتنە پارلەمان دووچارى ناۋمىدى
بوون و پىيانوابوو ژيان كۆتايى ھاتووو دەبى پەلەي تىدا
بەن. ھەرسى لايەنى پارتى گەل و حزى سۇسىيالىست و
پاسۇك بە پەلە پروژى بانگى يەكگرتىيانداو لە
1992/8/20 دا لە كۆنگرەيەكى ھاوبەشدا حزى يەكگرتى
كوردستانىيان پىكەينا.

ھەرچەندە پىكەينانى حزى يەكگرتىن پەلە كردنى
پىوھدىياربوو، بەلام لە راستىدا بۇ نەوھبوو كە بىتتە ھىلى
سىيەم و بۆشايى سىياسى پر بىكاتەو. بەداخەو لە بەر ھەندى
ھۆكارى تايىبەت بە گۆرە پانى باشورو خودى سەركردايەتى
يەكگرتىن نەو حزىبەش ھەناسەي سواربوو، بە دواي دەربازبوون
و رىگە چارەيەكدا دەگەرا. سەركردايەتى يەكگرتىن
يەكگرتىكى گەورەترىيان كرده پەيامى خۇيان و راشكاوانە
رايانگە ياند كە دەبى لەگەل پارتى يان يەكىتى بەكەونە
دانوستاندنەو. لە كۆبوونەوھى كۆمىتەي ناوھندى حزى
يەكگرتىن رۆژى 1993/8/11 بە زۆرىنەي دەنگ برىاردرا كە

یەكگرتن بۇ ناو پارتى ديموكراتى كوردستان بيهن.
سەرکردايەتى بالا دەست پييوابوو كه تواناي برياردانی لهو
جۆرهى ههيهو بۆ بهستنى كۆنگرهش ناگهريتهوه !. ئەوان
دهيانزانى زۆرينهى كادييران دهنگ بۆ هه لوهشاندهوهى حزبى
یەكگرتن نادهن و دهيانويست خۆيان له كۆنفرانس و كۆنگره
دهريازيكهن, به لام له بهر سووربوونى هه ندى ئەندامى
سەرکردايەتى بۆ بهستنى كۆنگره, برياردرا رۆژى
14 و 15/8/1993 كۆنگره بهستى. ئەم بريارهش خۆى
له خۆيدا بۆ نه بهستنى كۆنگره بوو. ته نيا 2 رۆژ له بهردهم
كاديرو نوينه راندا مابوون و فرياي كۆنفرانس و هه لبراردنى
نوينه رانى كۆنگره نه ده كه وتن, بۆيه برياردرا 250 كهس
بينه كۆنگره و به بانگکردن بيت, مه بهست له و بريارهش
ئه وه بوو دهنگى نه يارو نارازيان كپ بكه نه وه. هه رچۆنى بوو
رۆژى 14/8/1993 كۆرى يه كه مى دووه مين كۆنگرهى حزبى
یەكگرتن كرايه وه و وتاريك له لايهن نوينه رى سەرکردايەتى
بالا دەست خويندرايه وه و هه ندى پيشنيازيش خرا نه روو, به لام
له گه ل نارەزايى تووندى به شداربووان ره تکرانه وه.. ئيدى
سەرکردايەتى بالا دەست به خۆى زانى و دنيا بوو كه كۆنگره بۆ

هه ئهوشاندهوهی حزب دهنگنادات , بۆیه به دواى بیانویه کدا
گهراو ویستی خۆی نه کۆنگره و ناماده بووان بدزیتته وه و
پیشنیا زیکرد که به یانی واته رۆژی 15/8/1993 وتووێژ
نه سه ر بابه ت و پیشنهاده کان بکرین . رۆژی 8/15 ته نیا سئ
ئه ندای سهرکردایه تی هاتن بۆ ناو کۆنگره و ئه وانی دیکه
دوو ره په ریزیان لیکرد . دواى چاوه روانیه کی زۆر کۆنگره بلاوه ی
لیکرا . به لام دهسته ی کادی رانی نوینه ر هه ئویستی خۆی
دیارکردو به راگه یان دنیك مانه وه ی خۆی ئاشکرا کرد , ئه وسا
سهرکردایه تی بالاده ست نه مانی ئه ندایه کی سهرکردایه تیدا
کۆبووه وه و بریاریدا بۆ ناو کۆنگره ی پارته ی دیموکراتی
کوردستان / عیراق بروات .

دهسته ی کادی رانی نوینه ر ریچکه ی خۆی جیا کرده وه به لینی دا
که دریه به کاروانی سیاسى خۆی بداو سه ربه خۆ بمینیتته وه .

ئه وئ رۆژی زۆریك نه حزبه سیاسیه کانی کوردستان و
سیاسیه تکارانی کورد زۆر به گرنگه وه بایه خیان به و
راگه یان دهنه نه داو پیا ناو بوو که فوکولیکى کاتیبه و زوو
ده نیشیتته وه ره گه ن کاروانیکى گه وره تر ده که وئ , به لام

شۆرشگيرانى ريبيازى رزگارى و سه ربه خويى به هه نگاوه
هه نويسيكي ميژوويان داناو چاوى نوميديان ليكرد.

له راستيدا هيج كهس و لايه نيك نه يتوانى و ناتوانى ناماژه
به و هه نويسيته شۆرشگيري به نه داو ناديدى بگرئ كه كادي رانى
نوينه ر نوانديان و له سه ر ريبيازى خويان مانه وه به رژه وه ندى
تاكه كه سيان له ژير پيناو له به رامبه ر ناسته نگ و گوشاره
سه خته كانى رۆزگاردا قايم راوه ستان .

ئه وئ رۆژئ راگه ياندى رزگارى له لايه ن هيزه
كوردستانيه كانه وه پشتيوانى لينه كرا , چونكه له لايه كه وه
گوره پانى سياسى به ره و دوو جه مسه رى په لكيش ده كرا و
راگه ياندى RPK يش به واتاي پيداگرتن له سه ر ديارده ي فره
حزبى و وه لانانى دوو ته وه ره يى بوو . له لايه كى ديكه شه وه
گيانى حزبايه تى و كوردايه تى له كورتى ده داو خه لكى زور
به دواى به رژه وه ندى تاكه كه سي خويانه وه به را كردن به ره و
لايه نه دهسته لاتداره كان ده رويشتن . نه گه رچى راگه ياندى
RPK وهك دريژه پيدهرى حزبى به كگرتن به گشتى و پارتى
گه ل به تاييه تى بوو , به لام له راستيدا ره وتيكي نوئ و
هاوچه رخ و كه موينه بوو .

RPK له گه ل يه كه مين راگه ياندا ژماره يه ك دروشم و چه مكي
تاييه ت به خويه وه داهينا كه بيشتر له نيو بزاقى
رزگاريخوازي كوردستاندا نه بينر ابوون . واته داهينانى خودى
رزگارى بوون و لاساييكر دنه وهى پيشووتر نه بوون .
دروشمه كان فورموله يكي هاوچه رخ و زانستيانه يان هه بوو ,
رامانه كان روون و ناشكرا و بى په رده بوون , هه لويسته كانيش
بويرانه و راشكاوانه بوون .

RPK وهك نه زموونيكى نوئ هاته مه يدا نه وه . نوئ به واتاي
به رنامه و نارمانج و بوچوون و هه لويسته وه . يه كه مين جار بوو
له نيو بزاقى سياسى كوردستاندا كه به شيك له لايه نيك
جيا بيته وه و دژايه تى لايه نه كه نه كا و پيرؤزبايشيان ليبيكا و
داواي پيوه ندى و برايه تيشيان ليبيكا (له به لگه نامه كاندا
سه يري يه كه مين راگه ياندى دهسته ي كاديران بكه كه له
1993/8/15 دا بلاو كراوه ته وه) .

دهسته ي كاديرانى نوينه رى ناو دووه مين كؤنگره ي حزبى
يه كگرتن له دوا كؤبوونه وهى خويدا برياريدا كه به ناوى حزبى
رزگارى كوردستان RPK دريژه به تيكوشان بدا و مملانى
له سه ر ناوى يه كگرتن يان پارتى گه ل دا نه كا . كؤنگره

دەنگى بۇ ھەلۋەشانە ۋەى حزبى يەكگرتن نەدابوو ، ئەرووى
ياسايبە ۋە دەگرا بە ھەمان ناو بى ، بە لام رىچكە يەكى تازە ئە
بزاڧى رزگار يخوازى و خەباتى سىياسىدا كرايە ۋە . يەكە مېن
نموونە بوو ئە مېژووى سىياسى كوردستاندا كە بە شىكى
ھاوېر بوو خۆى بە ناوە كۆنەكە گرېنەداو ناوېكى نوئى
ھەلېژىرئى . (لە بەلگە نامە كاندا سەيرى راگە ياندنى
كۆبوونە ۋەى فراوانى كادىران بىكە كە لە 1993/9/8دا
بلاو كراو ەتە ۋە) .

ئەم پىۋەندىدەدا ئەوانە يە زۆرىك ئە ئىۋەى بە رىز پېرسن و
بلىن :- بۆچى ناوى رزگارى - تان ھەلېژارد ؟؟ . ئە ۋە رامدا
دەلېين :-

ۋشەى رزگارى چەمك و واتاى تايبەت بە خۆى ھە يە ،

1- رزگارى بە واتاى رزگار بوون ئە سەركردايەتى كلاسېك .

2- رزگارى بە مەبەستى ھەولدان بۇ رزگارى گەل و نىشتىمان .

3- رزگارى ۋەك پەيشىكى پر و اتا و خۆشەويست لاي

كۆمەلگەى كوردەۋارى .

4- رزگاری وهك نوپکردنه وهی ناوی پارتی رزگاری كورد كه یه كه مین لایه نی سیاسی كوردستان بووه له چله كانی سه دهی رابردوودا بو سه ربه خوئی كوردستان و یه كگرتنه وه تیکۆشاهه .

5- رزگاری وهك دهنگدان بو ئه و پیشنیاره ی كه له یه كه مین كوئنگره ی یه كگرتندا خرابووهروو .

6- رزگاری وهك چه مکی راشكاو بو دوژمن و داگیركهران تا تیپگهن گه لی كوردستان رزگاری و سه ربه خوئی دهوی و به چاره سه ره كانی ئۆتۆنۆمی و فیدرالی رازی ناكری و ناخا پاندری

7- رزگاری له گه ئ هاوكیشه ی به یه كه وه گریدانی خه باتی نه ته وایه تی و چینایه تییدا هاوسه نگ دیته وه و پر به پیستی تیکۆشانه كه یه .

حزبی رزگاریی كوردستان راشكاوانه ئارمانجی خوئی دیار كرددو رایگه یاند له پیناوی كوردستانیکی سه ربه خو و گه لیکی به ختیاردا خه باتی خوئی بو سه ربه خوئی و دیموكراسی

و دادیکۆمه لایه تی چر ده کاته وه . دیسانه وه خویندنه وه ی

RPK بو ئه و چه مکه نه تایبه تمه ندی خو ی هه یه .:

"سه ره به خو یی" :- به واتای سه ره به خو یی بریار ی تاک و

حزب و گه ل لیکن دراوه ته وه و دیار کرا وه که ده بی تاکه کانی
کۆمه ل ئازادانه بریار بدهن و کاری خوازاویان نه نجام بدهن و
له ژیرگوشاردا نه بن . حزب نابی ده ستوور له داگیرکهرانه وه
وه بریگری و ده بی ئازادانه بریار بدهن و راستو یژانه هه نویست
بنویسی و هه رگیزیش بو دهسته لات ی دهره کی نه گه ریته وه . گه ل
ده بی ئازادانه بو خو ی بریار له چاره نووسی خو ی بدهن و ریگه
نه دا تاکه حزبی یان چه ند حزبی بک به ناوی نه وانه وه بریار
بدهن و ده مرستی بکهن . بو ئه م مه به سته ش دروشمی
ریفراندومی به رزگروه . نه مه ش یه که مین جار بوو له میژوودا
که لایه نیکی سیاسی بو یه کلا بیکردنه وه ی دۆزی گه لی
کوردستان راویژی گشتی پیشنیاز بکا و بانگه شه ی بو بکا .

ئه و کاته ی RPK دروشمی ریفراندومی به رزگروه وه به شیکی زۆر

له حزبه کان به ناواقیعی و سه ره رو یی و هه رزه کارانه یان

داده نا و گالته یان پیده هات ، به لام ئه و حزبه ی نه توانی

داهاتووی نزیکی چەند سالە بخوینیتەوه نە پیشدەکهوی و نە زیندووش دەمینیتەوه. ئەمەش داهینان و نوێکاری بوو. زۆریەیی دروشم و رامانەکانی رزگاری نوێ و هاوچەرخانەبوون، هەر بۆیەش دواتر هەندێ گروپ و حزب پەیدا بوون و دروشمەکانی (سەریە خۆیی و دیموکراسی و دادیکۆمەلایەتی)یان بە پاش و پیشکردنەوه بەرزکردەوه.

ماوهی دوو سالان RPK بە تەنیا بانگەشەیی ریفرااندۆمی دەکرد، دواتر و ئە ساڵی 1995 دا حزبی کۆمۆنیستی کریکاری عیراقیش ریفرااندۆمی کردە ئامانج و ماوهیەکیش دلسۆزانە کاری بۆ کرد، ئیستاش رووناکیبیرانی کوردستان بەرەو پرۆسەیی ریفرااندۆم و رهوایەتی ئەو خەباتە تاو دەدەن.

RPK هەمیشە ئەگەڵ دروشم و داخوایەکانیدا راستوێژانە رهفتاریکردووه و هەرگیزیش بۆ چەواشەکاری و فریودان مامەلەیی ئە تەکیاندا نەکردووه که هەندێ لایەن بە نرخێ روژ نان بە دروشمەکانیانەوه دەخۆن و دواتریش زۆر بە هاسانی وه لایان دەنین و ئە دژیشیاندا دهووستن، یاخود دەچن بۆ ناو لایەنیکی سیاسی ئەوتۆ که دروشم و داواکانیان یەکنەگرتیتەوه.

ئەو دەستە و تاقەم و لایەنەنەى كە بەرنامە و دروشمى
لایەنەكانى بەر ئە خۆیانەو دەدزى و بەبیلیكدانەو
بانگەشەیان بۆ دەكەن , زۆر لاشیان ئاسایی دەبى كە ئە
چاوتروكانیكدان ئەو دروشمانە بگۆرن و هی دیکە بەرزبکەنەو
, ئە راستیدا ئەمە ناھۆشیاری ئەندام و كادیرانى ئەو لایەنە
دەردەخات كە ناتوانن بە سەرکردایەتیبەكەیان بلیین چۆن بوو
دوینی دژایەتى ئەووتان دەکرد و ئەمرۆش بەرزى دەكەنەو
!؟ . یاخود بۆچی ئەو دروشمانەى كە دوینی شانازیتان پیو
دەکرد , ئەو ئەمرۆ پشتیان تیدەكەن و بۆیان ناگەرینەو ؟!

RPK ئە خۆرا و بەبى لیکدانەو دروشم و داواكانى
بەرزەكردۆتەو و بانگەشەى بۆنەكردوون , هەر بۆیەش ئە
چاوتروكانیكدان پشتیان تی ناكات و بە كالاىەكى/
پرشنگدارترینان/! نا گۆریتەو .

" دیموكراسى " : حزبى رزگارىی كوردستان
رایگەیاندوو كە دیموكراسى دەستەلاتى تیکرای گەل نییە و
حوكمى زۆرینەییەو , زۆرینەش بە نوینەرایەتى ئە بەرامبەر
كەمینهدا حوكم دەكات . بۆیە مەرج نییە بە رهایی

دهكار بکری و بهر ژه وهندی که مینه نه بهر چاو بگری . RPK تاکه
لایه نی سیاسی کوردستانه که دهلی دیموکراسی نه توانای
دانییه کیشهی نه ته وایه تی گه لانی بنده ست نه گه ل
داگیر که راندا چاره سه ربکات . دیموکراسی با شترین و
پیشکه وتووترین سیسته می به ریوه بردنه و نه سایه یدا
داهینان و پیشکه وتن پهره دهگری و دهوله تی نه ته وهیی به ره و
پیشه وه تاو ده دات و ناسودهیی به ره هم دینی .

"دادیکومه لایه تی" : RPK وهک حزبیکی چه پ بو
یه کسانی و به ختیار ی کومه نگه ی کورده واری تیده کوشی و مرو ف
به بالاترین و به نرخترین سه رمایه و بوونه وهری سه رگوی
زهوی ده ناسی . تاکه کانی کومه ل نازادو یه کسان نه دایک ده بن
و نه به هاو پیروزی و نرخیشدا یه کسانن که واته ده بی نه ژیان
و ژیارو بواری پیشکه وتنیشدا یه کسان بن .

RPK دهلی : - یه کسانی و چه پایه تی به و مانایه نییه که
سه روهت و سامانی داراگان دهستی به سه ردا بگری و به سه ر
هه ژاراندا دابه ش بگری , به لکو دهلی :- کوردستان ولاتیکی
دهوله مه ندو دارایه . گه ره که نه داها ت و سه رمایه ی
نیشتیمانیدا زورینه بو هه ژاران ته رخان بگری و ناستی بژیوی

کۆمه لگه ی پی هاوسه نگ بکری ، به مهش یه کسانه نه نیوان
چینه کانی کۆمه لدا پهیدا ده بی . به لام نه گهر سه روه ت و
سامانی داراکان زه وتکرا و به سه ر چه وسواندا به شرایه وه نه وا
جاریکی دیکه چینه کان جیگۆرکیان پیده کری و مهرانیکه
سه ره لده داته وه و شیوازیکی دیکه نه دیکتاتۆریه ت دیته
ناروه ، به لام RPK نه به رنامه ی خۆیدا ته واوی شیوازه کانی
دیکتاتۆریه تی ره تکر دۆته وه .

رامان و بۆچوونه کانی RPK نوئ و راشکوانهن .
همیشه به دووربین له داها تووی دوور و نزیکه
کۆمه لگه ی کورده واری و جیهان و پیداویستیه کانی
سه رده می روانیوه . لیره دا چند نمونه یه ک
ده هینینه وه : .

میلیشیای چه کدار : . هه ر نه گه ل یه که مین راگه یاندنی
خۆیدا , RPK پشتی نه میلیشیای چه کدار کرد و نه و یه که و
تیپانه شی هه لوه شانده وه که نه سه ر میلاکی یه کگرتن نه
سو پای یه کگرتوودابوون و نه گه ل رزگاریدا مابوونه وه . زۆر
که س و لایهن داوایان لیکردین که هیزیکی چه کداری سه ریه

حزب بهیلینه‌وه و توانای خۆمانی پی دهر بخه‌ین , به لام RPK
دوای نیکدانه‌وه‌یه‌کی زانستیانه نه‌و بریاره‌یدا و رایگه‌یاند که
سه‌رده‌می میلیشیای چه‌کدار به‌سه‌رچووه‌و بو داها تووش نه‌و
شیوازه چه‌کداریه‌یه زیان به بزاقی رزگاریخوازی ده‌گه‌یه‌نی .
هۆکاره‌کانیش نه‌مانه‌بوون :-

1- رزگاری پییوایه نه‌گه‌ر حزب میلیشیای چه‌کداری هه‌بی ,
گه‌ره‌ک ده‌بی چه‌ک و تفاق و دارایی زۆریشی بو په‌یدا بکا , نه
راستیشدا چه‌ک و تفاق و دارایی بو بزاقیکی گه‌ماروودراوی وه‌ک
کوردستان به یارمه‌تی و هاوکاری ده‌وله‌تیکی دراوسی
ده‌سته‌به‌ر ده‌بی , دراوسی‌کانیش هه‌موویان یه‌ک روانگه‌و
بوچوونیان سه‌باره‌ت به کوردستان هه‌یه , بیگومان داگیرکه‌ران
به‌مه‌به‌ستی رزگاری و سه‌ربه‌خویی هاوکاری بزاقی
رزگاریخوازی گه‌نه‌که‌مان ناکه‌ن , تاکه‌ ناما نجیان
دریژه‌پیدانی شه‌ر و کوشتار و وه‌دواخستنی کیشه‌که‌مانه .

2- RPK پییوایه نه‌گه‌ر حزب میلیشیای چه‌کداری هه‌بی و
شه‌ری رزگاری نیشتیمانی پینه‌کات نه‌وه مؤلگه و په‌سارگه‌ی
دزی و راوو رووتی دروست ده‌بی , نه‌مه‌ش به‌دزایه‌تی
به‌رژه‌وه‌ندی بالای گه‌ل و نیشتیمان ته‌واو ده‌بی .

3- به دريژايي ميژووي خهباتي چه كداري هه ميشه زورتتر نه
رؤنهكاني گه نه كه مان كوژراون , خاكه كه مان به سوو تماكراوه
, بواري پيشكه وتن و داهينان به رته سك كراوه ته وه ,
ته نانه ت بيانويهك بووه به دهست دوژمانه وه تا شيلگيرو
هارتر دريژه به قركردن و نه نيوبردني گه نه كه مان بدن .

4- بزاقى رزگار يخوازي كوردستان نه رووي چهك و
ته كنه لوژياوه نه دواي داگيركه رانه وه يه , هه رچونيش
تيبكوشى پيياناگات . پيشكه وتوويي چهك و تفاقى هيزي
داگيركه ر وايكردووه كه نه بواري چه كداريدا سه ركه وتن به دهست
بينى . شكستى چه كدارى راسته وخو نه سه ر بواره كاني ديكيه
خه باتدا رهنگى پيدراوه ته وه بزاقى رزگار يخوازي به ره وه
هه لدير بردووه . كه واته به هه موو ليكدانه وه كان نه م
قوناغه دا چه كدارى و ميليشياي چه كدار به ته نيا سه ركه وتن
كه ل و نيشتيمان مسوگه ر ناكا . نه م پيوه نديه دا RPK پييوايه
كه دهبن پنه نا بو خهباتى هاوچه رخانه ي وهك را په رينى
جه ماوه رى و مانگرتن و ريپيوان و خو پيشاندان و خواستى
ريفراندوم ببردري .

حزبایه تی هاوچه رخ : - RPK پیبوایه که ده بی

هاوچه رخانه حزبایه تی بکری ، هه ریویش دیاردهی زوری
باره گاو لاندکرو زه ری تۆقینه ر و سیمای چه کداری ناو شانانی
ره تکر دۆته وه و به دواکه وتن و ناهوشیاری زانیووه . رزگاری
داوایکردووه که کۆمه لگهی کورده واری له به ره مه مینه وه نه کری
به چه کداری مشه خۆر و فه رمانبه ری ناو باره گاکان ..
حزبایه تی ده بی ئاره زوو بی نه ک پیشه , سیاست و
حزبایه تی ده بی کاری دووه می رۆژانه ی مرۆقه بی . واته
مرۆقه کان پیشه ی تاییه تی خۆیان وه ک پزیشکی و ئەندازیاری
و مامۆستایی و کریکاری و جووتیاری هتد , دریژه
پیبده ن و نه ته ک پیشه که یاندا کاری سیاست و حزبایه تی
خورتتر بکه ن .. به لام کاتی حکومه ت بودجه ی تاییه ت به
حزب ده دات , نه و کاته حزب ده توانی موچه بو هه ندی
سه رکرده و کادیر ببریته وه و هاوکاریان بکات , نه ویش
له به رامبه ر ته رخا نکرده ی خۆیان بو کاری حزبایه تی .

له راستیدا زوری باره گای حزب و ریکخراوه پیشه ییه کانی سه ر
به حزب قه یرانیکی گه وره ی نیشته جیبوونی له ناو شارو
شارۆچکه کاندایکه وتۆته وه . هه رچی بیناو بالا خانه ی

گه و رهو نایاب هه ن له لایه ن حزبه وه ده ستیان به سه ردا گیراوه و
له سه ر ناوی نه ندامانی حزب تا پۆ کراون . زۆرینه ی
هاوینه هه وارو شوینه کانی گه شت و گوزار له لایه ن حزبه وه
زه تکران و هاوولاتیان بۆیان نییه رووی تیبکه ن ! . نه گه ر
حزب خۆی به خاوه نی هه موو شت بزانی و ریگه نه دات میله ت
ده نگ هه لبرئ ، نه وه سیمای حزبایه تی هاوچه رخ نامینی . به
بروای RPK , له هه شارو شارۆچکه یه کدا حزب یه ک باره گایان
یه ک نووسینگه ی پیویسته و نه وانی دیکه زیاده رووی و زیاده
مه سه رفن .

دۆستایه تی نیوان گه لان :. RPK یه که مین لایه نی
سیاسی کوردستان بووه که چه مکی برایه تی نیوان نه ته وه کانی
به لاسه نگ و نا رهوا زانیوووه . وشه ی برایه تی فیلیکه و له
گه لانی بنده ست و له که مینه کان کراوه . به لام دۆستایه تی
نیوان گه ل و نه ته وه کان رهوا و به جییه . له وسایه یه دا
دۆستایه تیش گه شه ی پیده درئ و پیشده که وئ . چونکه
دۆستایه تی له سه ر بنه مای به رژه وه ندی هاوبه شدا هه لده چنری
. له م روانگه یه وه هه ر لایه نیکی دهره کی نه گه ر باوهری به مافی

بریاردانی گه لان نه بووی نه له گه لیدا دانیشتوووه نه
پیوه ندیشی له گه لدا گریداوه .

رژگاری پیبوایه که ده بی راشکاوانه خواست و داخوازییه کانی
گه ل بخرنه روو . له سهر نه و بنه مایه شدا له گه ل هیزو
لایه نه کانی گه لانی سهردهست وتوویش بکری . نابی له به رامبه ر
داگیرکه رو هیزه کاننیا نندا شهرم به مانگری و نه توانین ماف و
خواست و نارما نچه کا نمان دیار بکه یین .

گه لی کوردستان هیچی نه گه لانی دیکه ی جیهان که متر نییه ,
نه وه ی بو گه لانی دیکه رهوابی بو نه ویش رهوایه , نه وه ی نه
گه لانی دیکه جهرامه با بو نه ویش جهرام بی . گه لی
کوردستان نازادی و سهر به خویی دهوی , نه مهش سهره تاییترین
مافی هه رگه لیکه و ده بی راشکاوانه له گه ل هیزه کانی گه لانی
سهردهست به باش و خرا پیانه وه باسیان نیوه بکری .

ریکخراوی پیشته یی :- رژگاری پیبوایه که نابی
ریکخراوی پیشته یی پاشکوی حزب بی . له م روانگه یه وه هه ولی
نه داوه یه کیتی خویندکاران و لاوان و نافر هتان و سهر به
خوی دروست بکا , هه رچه نده نیستا باوه و برهوی پیده دری .

هه ئېژاردنه كانی پيشووی نه و ريكخراوانه گه واهی نه و
راستییه یان داوه كه سهریه خو نین و پاشكوی حزبین . ته نانه ت
هه ئویست و رامانه كانیان بو بهرژه و هندی حزب بووه نهك بو
تویژه كهی خو یان . له داهاتووشدا نه و راستیه زیاتر
بهرجه سته ده بی و ریزه كانی نه و تویژانه له سایه ی نه و
ريكخراوانه دا له باتی یه كگرتووی , زیاتر له باریهك
هه لده و هشیته وه بهرژه و هندی كانیان زیاتر و ندا ده بن .
خویندكاران و لاوان و ئافره تان و ده توانن له حزبدا
كار بكهن و سهریه ستانهش داكوكی له سیاستی حزب بكهن و
ناوی خوشیان بنین ريكخراوی خویندكارانی حزبی . . . , یان
ريكخراوی لاوانی حزبی

ئافره ت :- مرؤفه كان له ئهرك و مافدا یه كسانن . جیاوازی
له نیوان رهگهزی نیر و میدا نییه و ههردوو لایان یه كتر ته و او
دهكهن , به لام ريكخراوی تاییه ت به ئافره تان بو
چاوبه سته كردنی رهگهزی مبینه یه . نه گهر ژن یه كیتی
سهریه خو یه بی , نه وه حزب ده بیته یه كیتی پیاوان ! RPK
داوا یكردووه كه ژنان به گویره ی بیروبا و هرو ناسنامه ی
چینایه تی خو یانه وه له نیو حزبه كاندا خه بات بكهن و

ههولیدهن به ناوهندی بریاردهر بگهن . نهگهر ژن نه حزبدا
نهگاته پلهی سهکر دایهتی و ریبهه , نهگهر ژن نه بیته
نهندامی پارلهمان , نهوه هه رگیز وهکو خوی دهیهوئ ماف و
نازادیهکانی دهسته بهر نابئ .

ریکخراوی ئافرهتانی سهه به حزبهکان چه ندین نهندامیان
ههیه و بو بهر ژه وهندی حزبهکان کار دهکهن , به لام نهو حزبانه
پییان رهوا نابینن بیانکهن به نهندامی سهکر دایهتی و
شوینی شیاویمان پیبدهن . نهو کاته دا ژن ته نیا نه رکی
دهکه ویته نه ستووو نه مافه حزبیه کانیشی بیبهش دهکری .
RPK پییوایه که دهبی ژن بوخوی نهو پاشکویه تییه
رهت بکاته وه و بیته ناو حزب و کاری سیاسی خوی دریژه پیبدا و
نهگه ل پییوایشدا کی به رکی بکا .

هاوپه یمانیتی : . RPK خوی به به دیل و جیگری هیج حزبی
نه زانیوووه . نهگهر حزبیکیش چهنده گه وره بی به نوینهه و
نیرادهی ره های هه موو گه لی نانسئ . نهه روانگه یه وه
ههولیداووه پیوهندی ئاسایی و برایهتی نهگه ل ته واوی لایه نه

سیاسییه‌کانی کوردستاندا هه‌بی , به تاییه‌تیش نه‌و
لایه‌نانه‌ی که هه‌لویست و رامانی نیشتیمانی و ولاتپاریزیان
پاراستووہ .

رزگاری حزبیکی چه‌پ و سه‌ربه‌خو‌خو‌ازه , بویه‌به‌نه‌رکی
سه‌رشانی خو‌ی زانیوه‌ بویه‌کخستنی لایه‌نه‌هاو‌ئاما‌نجه‌کان
تییکوشی . هه‌روه‌ها زور‌دنسو‌زانه‌ نه‌خه‌می‌هاوپه‌یمانیتی
شورشگیرانه‌ی نیوان‌چینه‌کاندا بووه‌و‌خه‌باتی بو‌کردووہ .
رزگاری پییوایه‌ دووره‌په‌ریزی حزبه‌کان له‌یه‌کتری کیشه‌ی
ره‌وای‌گه‌له‌که‌مانی که‌منرخ‌کردووہ و له‌سه‌رکه‌وتنی دوور
کردوته‌وه , بویه‌هه‌میشه‌خو‌ازیاری چه‌تری‌هاوبه‌ش و
پیکهینانی به‌ره‌بووه .

له‌ماوه‌ی 10 ساله‌ی رابردوو‌دا بویه‌کگرتن و پیکهینانی
چه‌تری‌هاوبه‌ش له‌گه‌ل لایه‌نه‌چه‌پ و سه‌ربه‌خو‌خو‌ازه‌کان ,
لیبراو‌انه‌تییکوشاوه . له‌سه‌ره‌تادا له‌گه‌ل حزبی
زه‌حه‌تکیشانی کوردستان و پارتی‌کاری سه‌ربه‌خو‌یی
کوردستان و ریکخراوی تییکوشانی ره‌نجده‌رانی کوردستاندا له
لیژنه‌ی هاریکاری چه‌په‌کوردستانیه‌کاندا کاریکرد , به‌لام‌به
داخه‌وه‌شهری نیوه‌خو‌نه‌و لیژنه‌یه‌ی له‌بینبرد و

هه ئیوه شاندوه . دواتر له گه ل حزبه کانی دیکه دا کاری
هاوبه شی کرد و له دامه زانندن و بیکهینانی کۆنگره ی
نه ته وه یی کوردستانیشدا به شدار ی به رچاوی هه بوو , نیستاش
بو بیکهینان ناوه دانکردنه وه ی ناوه ندی سه ربه خۆیی کوردستان
له گه ل پارتی سه ربه خۆیی کوردستان و پارتی کاری
سه ربه خۆیی کوردستان و پارتی یه کیتی کورد له سوریا و
پارتی سۆشیالیستی کورد - پاسۆک - دا هاوکارو هاوخه باته .
ته نانه ت به مه به ستی یه گگرتنی هه ردوو لایه نی حزبی رزگاری
و پارتی کاری سه ربه خۆیی , کاری زۆرمانکردوو و هه نگاوی
باشیشمان هه ئیناوه ته وه و ئومید ده که یین له سالی 2004 دا
کۆنگره ی یه گگرتن ببه ستین .

به ریزان .. له کۆریکی ناوادا ناتوانین هه موو بوچوون و
رامانه کان شه نوکه و بکه یین , به لام به پیویستی ده زانم سوکه
هه ئه وه سته یه ک له سه ر هه ئویسته کانی RPK بکه یین و به کورتی
ناماژه به هه ندیکیان بکه یین .

RPK سیاسه ت و حزبایه تی به هه ئویست نر خاندوووه و
پییوا بووه که ده بی له به رامبه ر ته واوی نه و کارانه ی که دژ به

خواستى گە ئەگەمان بەرپۈەدەچن و بەرژەۋەندىيەكانى بالاي
نىشتىمان دەخەنە مەترىيىەۋە ، ھەئويستى راست و ئاشكرا
بنويىرى و قامك بخىرىتە سەريان و ئەقاۋ بدرىن . ئەم
سۈنگەيەۋە ھىچ رووداۋو كارەساتى نەبوۋە كە رزگارى
نەبەرامبەرىدا ھەئويستى راشكاۋانەي نەئواندىبى و
بەياننامەي ئە دژدا بلاۋنە كىردىتەۋە ، نەۋەش واىكردوۋە كە
رزگارى ئەلايەن ھەندىك ئەو حزبانەۋە ناخۆشەويست بى و
دژايەتتەش بىكى . ئە ئاكامى ئەو ھەئويستە نىشتىمانى و
نەتەۋەيىانەدا كۆسپ و تەگەرە خراۋەتە بەردەم كارۋانى
خەباتى رزگارى و ئە ھەندى بارىشدا پەلامارۋ گەمارۋ دراۋە.
خەلكى كوردستان و سىياسەتكارانى كورد گەۋاھى ئەو راستىيە
دەدەن ، ئىمەش ۋەك رزگارى شانازى بەو ھەئويستانەۋە
دەكەين . ئە راستىشدا ۋەك حزب زۆرمان تىدا زەرەر كىردوۋە و
نەمانتوانىۋە ھەنگاۋى گەۋرە بەاۋىژىن . ھەر ئەو
ھەئويستانە شمان واىكردوۋە كە دەستە لاتداران بە دوورىن ئە
كارۋ چالاكىيەكانى رزگارى بروانن و سنوورى چالاكىيەكانى لى
بەرتهسك بىكەنەۋە . بەمەبەستى شىۋاندنى ھەئويست و
بۆچۈۋنەكانى RPK پەنايان بۆ فۆتۈكۆپىكىردن بردوۋە و دوو

فۆتۆكۆپپان بۇ رزگارى قونكر دۇتتەو ، ئە دەزگاي راگە ياندىن
و ميدياكانى خۇشياندا بەرچاويان دەخەن و جەماوهرى
پېچەواشە دەكەن .

RPK ئە لايەن دەستە لاتتارانەو ئەك ھەر كۆمەك نەكراوہ
بەئكو ئاستەنگى خراوہتە ريگەو دژايەتیشى كراوہ . ھەندى
جاريش قەدەغەكراوہ و بارەگاشى ئيداگيركراوہ . ھەرچەندە
رزگارى نەبۇتە بەشيك ئەسەنگەرى نيوخۇ بەلام ئە ھەموو
حزبەكانى ديكە زياتر زيانى پيكەوتووہ . لايەنيك بارەگاي
رزگارى داگيركردو كەل وپەئەكانى تالانكردو ئە سنوورى
دەستەلاتى خۇشيدا كارو چالاكى قەدەغە راگە ياندى ، بەلام
لايەنەكەى ديكە قەرەبووى نەكردەوہو بوارى چالاكيشى بۇ
فراوانتر نەكرد ، ئەگەرچى دەمانبىنى نەگەر لايەنيك ئە
سنوورى دەستەلاتى خويدا ھيزيكى ديكەى قەدەغە بكردبوايە
ئەوہ لايەنەكەى ديكە سنوورى دەستەلاتى خۇى بۇ والا دەكردو
باوہشى بۇ دەگرتەوہو قەرەبووى زيانەكانى بۇ دەكردەوہو
ھاوكارى باشيشى دەكرد ، بەلام بۇ رزگارى وانەبوو .

ئە 10 سالى رابردوودا ھەميشە رزگارى ئە ژير گوشارو
پەلاماردابووہ ، ريگەى پرگرفت و ئاستەنگ كراوہ ، بەلام

دیسائیشہ وہ دہبی دان بہ و راستیہ دا بنیین کہ RPK وہک
پیویست گہ شہی نہ کردووہو نہ یتوانیوہ نارہزایہ تی جہ ماوہر
پیشہ نگاہ تی بکا و نہ تہ واوی کیشہ کانی جہ ماوہر
بکۆلیتہ وہ . گہ ورتہ ترین کۆسپ و تہ گہ رہش نہ بوونی
سہرچا وہیہ کی دارایی دیاریکرا و بووہ . بو پیداکردنی پارہو
سہرچا وہی دارایی تہ نیا دوو ریگہ نہ بہ ردم رزگاریدا ہہ بوون,
یان پاشکۆیہ تی زہیزہ کان پہ سہ ند بکا و واز نہ ہہ لویست و
رامانہ کانی خۆی بہینی , یان ہہ ژارانہ بژی و بریاری سیاسی و
سہرہری خۆی پپاریزی . خۆشہ ختانہ رزگاری ریگہی دووہمی
ہہ لبرژاردو بریاری سیاسی و سہریہ خۆیی خۆی بہ ہیج نرخ
نہ گۆریہ وہو نامادہش نہ بوو بہ ہیج کہس و لایہ نیکی بسپیری
بیگومان نہ مہش ہۆکاریک بووہ بو ہہ نگا وہہ لینانی ہیواش و
خۆکیشانہ وہی ہہ ندی ہہ قال نہ حزبی رزگاریدا . ہہ موو
کہس ناتوانی بہرگہی نہ و ہہ موو گوشارہ بگری , سیاسی
ترس و برس بہ ہہ موو کہس رتتا کریتہ وہ , بہ لام
خۆشہ ختانہ رزگاری نہ نہ زموونی میژوودا سہریہ رزانہ
دہرچووہو شیلگیرانہش دریزہی بہ کاروانی خہ باتداوہ و

سیاسه‌تی تامی تامیکردنیشی له‌ژیر پیناوه و له‌به‌رامبه‌ر
سه‌ختی رۆژگار و کاودانه‌که‌دا چۆکی دانه‌داوه .

به‌ریزان .. من نامه‌وی یه‌که یه‌که هه‌لویسته‌کانی 10 سانه‌ی
رزگاری دووپات بکه‌مه‌وه , چونکه هه‌موویان له‌ رۆژنامه‌و
گۆشار و بلاوکراوه‌کاندا چا‌پکراون و بۆ‌نه‌رشیفیش هه‌لگیراون
, بیگومان زۆریک له‌ ئیوه‌ی خوشه‌ویستیش له‌ نزیکه‌وه‌ ناگاتان
له‌و راستیانه‌ هه‌یه‌و ده‌شتوانن لییان وردبینه‌وه .

من له‌وه‌ زیاتر کاتتان ناگرم , به‌و هیوایه‌م ماندوووم
نه‌کردبن . هه‌روه‌ها زۆر سوپاستان ده‌که‌م که نه‌مشه‌و هاتن
و نه‌گه‌ماندا دانیشتن و گویگرمان بوون . فه‌رموون
له‌گه‌لتانداین بۆ پرسیار و ره‌خنه‌و تیبینی و رینوینی و
رامانه‌کانی ئیوه‌ی به‌ریزو هیژا .

هه‌ندی له‌و به‌لگه‌نامانه‌ی که‌ بابه‌ته‌که‌

ده‌وله‌مه‌ند ده‌که‌ن .

یەكەمین راگەیانان

جەماوەری بەشەرەفی كوردستان ..

وەكو لای هەمووان ئاشكرايە كە حزبی یەكگرتنی كوردستان
نە رۆژانی 14 و 15/8/1993 د 1 دووهمین كۆنگرە ی خۆی
نە شاری هەولێردا بەست . بە لām دە ئیین بە داخەو
نە بیروبوچوونی سیاسیماندا جیاوازیمان هەبوو، ئییمە دەستە ی
كادیسانی نوینەر نە كۆنگرەدا بپاریماندا كە درێژە پێدەری
بوچوونی خۆمان بین و مانەوہی خۆمان را بگە یە ئین . نە هە مان
كاتیشدا پپروزیایی گەرم نە و هە قال و كادیسانە دەكە یین
كە ماوہ یەك بە یە كەوہ رییواری یەك رینگە بووین . نە وا نە مرۆ
نە وان بە بپرواوە بو یە كگرتن نە گە ل برا یانی پارتی
دیموكراتی كوردستان هە نگاویان نا . ئییمە ش دوو پاتی
دەكە یینەوہ كە هە میشە رییواری كاروانی خە بات و رامانی
سیاسی خۆمان بین و باوہ پری تە واویشمان بە نازادی بیروپا و
نازادی رادە برپین هە یە . بە دنئیاییه وە دەری دە برپین كە
ناواتە خوازین وەك جارن دۆست و هاو پە یمانی تە واوی لایە نە
سیاسیە كانی سەر گۆرە پانی خە باتی كوردستان

بين، به تاييه تي نه و هه فالانه ي بو ماوه ي چه ند سا اليكدا
له يه ك حزيدا هاوړي و هاوسه نگه ر و هاوخه با تي يه كتر بووين.

با نازادي بيروړا سه نكي مه حه كي په يوه ندي نيوان لايه نه كان
بيت. با ليك ترازان نه ناكامي راماني سياسيدا نه بيته
كوشتني گياني هاوړييه تي و هاوخه با تي.

هه ر شه كاوه بيت نالاي نازادي و ديموكراسي له كوردستاني
فيدرالدا.

زيندوو بميني ريبازي يه كگرتن بو به رز راگرتني نالاي شيني
حزبي يه كگرتني كوردستان كه نه و ريبازه وه ديهينه ري ناوات و
خواستنه كاني چه وساواني گه ئي كوردو مايه ي شانازي
روته كانيه تي بو گه يشتن به كوردستانيكي سه ربه خو و گه ليكي
به ختيار.

نه مري و سه ربه رزي بو شه هيداني ريگه ي رزكاري كوردو
كوردستان.

نه مان و مردن بو داگير كه رو دوژمناني نه ته وه كه مان.

دەستەى كادىرانى نوپنەر نە كۆنگرە

1993/8/15

بىر خەرەو

بۆ بەرپز مەكتەبى سىياسى پارتى دىموكراتى كوردستان

سلاوى شۆرش و خەبات

بەريزان وەك خۆتان دەزانن رۆژانى 14 و 15/8/1993 حزبى
يەكگرتنى كوردستان دووهمين كۆنگرەى خۆى بە نامادەبوونى
ژمارەيەكى زۆر نە كادىرانى حزب بەست . بەلام نەنيو
كۆنگرەدا نەتوانرا تاووتوى كيشەكان بكري و ناكۆكى
ناووخومان چارەسەرىكري . بۆيە ئيمە دەستەى كادىرانى
نوپنەر نە دووهمين كۆنگرەى حزبى يەكگرتندا برپارماندا
بەمينينەوو، نەمەش بەماناى هە ئويست وەرگرتن دژى ئيووو
هېچ لايەنيك نىيە ، بەلكو هە ئويستى سىياسى وپيروپاى

تايپه تي خۇمانە سەبارەت بە چارەسەرنە کردنى ناکۆکيەکانى
ناوہ خۇمان ئە دیدى سياسى يەوہ .

ئەمرۆ ئەسايەى ئازادى و ديموکراسيداو ئە سيبەرى حکومەتى
هەريى کوردستاندا بىروباوہر ئازادە , بەتايپه تي رامانى
سياسى وئايديۆلۆجى و راگەياندىنى رۇژنامەگەرى . بۆيە ئيمە
ئەم کۆمە ئە کاديرە دەمانەوئى بەيەکەوہ بەيىننەوہ و دريژە بە
خەباتى خۇمان بەدين , هەر ئەم روانگەيەشەوہ پيرۆزايى ئە
کۆنگرەکەتان دەکەين وھيوای سەرکەوتنتان بۆ دەخوازين .

بەبرواوہ دووپاتى دەکەينەوہ کە وەك هەميشە دۆستى نزىكى
لايەنەکانى بەرەى کوردستانى و پارتە
خەباتگيرەکەتان (پارتى ديموکراتى کوردستان) دەبين
.ھيواخوازين ئەم بىرخەرەوہيە ببيتە سەرەتاي دەستپيکردنى
ھاوکارى ئە نيوانماندا .

ئيتەر هەر بژين بۆ کوردو کوردستان .

دەستەى کاديرانى نوينەر لە کۆنگرە

1993/8/15

بە لاغى كۆتايى كۆبۈنەۋەى فراۋانى كادىران

ئىمە دەستەى كادىرانى نۆينەر ئە دوۋەمىن كۆنگرەى حزبى
يەكگرتنى كوردستان, ئە رۆزى 1993/8/15 بە رەسمى
مانەۋەى خۇمان راگەيانند و دووپاتمان كردهۋە كە دريژە
پيدەرى ريبازو بىروبوچوونى خۇمان دەبىن, ھەر بۇ ئەم
مەبەستە و ئە پىناۋ بەردەۋامى رەۋتى خەباتى سىياسى و
خۇرىكخستتەۋە, زنجىرەيەك كۆبۈنەۋەى فراۋانى كادىران
ئە نجامدرا و رۆزى 1993/9/8 كۆتايىيان پىھات, سەرەتا
بارودۇخى ئەمرۇى كوردستان و ناۋچەكە خرايە بەرباس و
ئىكۆئىنەۋە ئەوسا بە خۇدا چوونەۋەيەكى واقىعيانەى رابدوو
كرا بۇ ھەئسەنگاندىنى بوارەكانى رىكجستن و راگەيانندن و
چۈنيەتى كاركدنى داھاتوو.

كۆبۈنەۋەى فراۋانى كادىران دووپاتى كردهۋە كە دەبى گىيانى
براىەتى و تەبايى و ھاۋخەباتى سىياسى گۆرەپانى كوردستان
بۇ سەقامگىربوونى پرۆسەى دىموكراسى و نازادى ئە
كوردستانى فیدرالدا قوتتر بكرىتەۋە.

هەر وەها كۆبوونەوهكە ئەو راستیەى پەنجەنیشان كرد كە
هە ئېژاردنى پەرلەمانى كوردستان و دامەزراندنى حكومەتى
هەريەى كوردستان بەرھەمى خوینی شەھیدان و تىكۆشانى
رۆنەكانى گەلى كوردستان و چرۆى خەباتى نە پساوہى
جولانەوہى رزگارىخوازى گەلەكەمانە و گەرەكە پشتیوانى
بكرى و بپاریزى .

كۆبوونەوہى فراوانى كادىران دووپاتى كردوہە كە باوہرى
تەواومان بە دیاردەى فرەحزبى هەيەو ئیمەش وەك حزبیكى
سەربەخۆ دەمینینەوہ، بەلام بۆ دوور كەوتنەوہو پارێزگرتن
نەھەر هەست وروژاندنیک بە زۆرینەى دەنگ بپاردرا بەناوى
(حزبى رزگارى كوردستان) درێژە بە تىكۆشان بدرى و
ئورگانى ناوہندى حزب رۆژنامەى (ریگەى رزگارى) بپیت .

كۆبوونەوہى فراوان رايگەیاندا كە حزبى رزگارى كوردستان
وەك حزبیكى نیشتمانى پيشكەتنخوواز لە پینا و كوردستانىكى
سەربەخۆ و گەلىكى بەختیاردا، خەبات بۆ سەربەخووى و
دیموكراسى و دادى كۆمەلایەتى دەكات .

كۆبوونەوہى فراوان كۆمیتەى نامادەكردنى راسپارد
كە كارىكات بۆ خوێنامادەكردن بۆ بەستنى كۆنگرە لە

داهاتووېه کی نژیکدا. هه روهها کۆبوونه وه بانگهێشتی نه و
کادیرانه دهکات که نه کاری ریکخستن پچراون و دانیشتون
خویان ریکبخه نه وه به مه بهستی به هیژکردن و دهست
پیوهگرتنی حزبه که یان پیوهندی نوئ بکه نه وه.
نه کۆتاییدا دووپاتی گرنگی هاوخهباتی و دوستایهتی
تهواوی لایه نه سیاسیهکانی کوردستان کرایه وه.
* شهکاوه بی نالای حکومتی هه ریمی کوردستان.
* سه رکه وتووپی خهبات نه پیناو سه ربه خویی.
* نه مری بو شه هیدانی ریگهی رزگاری کوردستان.
* مردن و نه مان بو داگیرکه رو دوژمنان.

کۆمیتهی نامادهکردن

حزبی رزگاری کوردستان

1993/9/9

بۇ بىرىردان لە چارەنوسى باشورى
كوردستان پىويستە راويژى گشتى لە ژير
چاوديرى نەتەوہيەكگرتووہكان ئەنجام
بدرى

سەروتارى ژمارە 8ى رۇژنامەى (رىكاي رزگارى)
كەلە 1994/1/27 دەرچووہ .

چەند ساليك لە مەوہەر دەيانگوت دەبى كيشەكان بە ديائوك و
گفتوگو چارەسەر بكرين . ئەوہبوو چەند كيشەيەك بەو
شيوہيە يەكلايىكرايەوہ , بەلام تاوہكو هيز خوى نەنواند
هيندى كيشەى تر چارەسەر نەكران . نيستاش كيشەو مەلانيبى
ديكە ھەن و دەبى ريگە چارەيان بۇ بدوزریتەوہ . كيشەى
نەتەوہى كوردو خاكى كوردستان يەكيكە لە كيشە ئالوزو
چارەسەرنەكراوہكان .

داگيركەرانى كوردستان كە زمانى وتوويژ نازانن و تەنھا هيز
دەتوانى وەلاميان بداتەوہ . بۇ نموونە تارقى پيرۆزى
جەماوہرى لە را پەرينى بەھارى سالى 1991دا نەتەقيەوہ ,

ئەو بەشەى كوردستان رزكار نەكراوو داگيركەر
رانەمانرا. ئەلايهكى ديكهوه دەبى ئەو راستيه بزائرى كه
داگيركەرى كوردستان كه لله رهق و درندايه تى خۆى به هيزى
بيانى تاوداوه. چونكه پلان و بهرژهوه ندى بيگانه واى
خواستوو. نيستاش كه سيسته ميكي نوئ هاتۆته ئاراوه,
نەتهوه و هەريمه جياوازه كان به رهو سه ربه خۆيى و كيانى
تاييه ت هەنگاو هەلده گرنه وه , هەق وايه كورديش بير له
ريگه چاره يه بكاته وه. . به تاييه تى راويژى گشتى (استفتا)
كه به نه بارترين ريگه داده نرى و ئاكامى باشيش وه ده ست دينى
.ئەوه تا ناميبيا و نەريتيريا به هه مه پرسى سه ربه خۆيى خويان
وه رگرت و چيكۆسلۆفاكياش به و شيوه يه هەلوه شاهيه وه. نيستا
باس له وه ده كرى كه كيشه ي بيابانى رۆژئاوا كه به كيشه ي
پۆليسارىۆ ناسراوه به و شيوه يه چاره سه ر بكرىت , ئەگەرچى
كوردستان لكينراوه به چه ند ده وله تى ديكه وه , ئەو لكاندن و
پاشكۆيبه شيوه ي داگيركردنى ئاشكراو راسته خۆى وه رگرتوو
و ئەمرۆش كوردستان به خاك و ئەته وه وه داگيركراوه,
هەروه ها كاتى خۆيشى كه باشورى كوردستان به عىراق لكينرا
ئەوه دوو پانكرايه وه و گوتيان هەركاتى مافى دانىشتوانى ئەو

ههریمه پیشیل کرا، یاخود حکومه تی ناوهندی به خرا په
دهسته لاتی دژ به وان به کار هینا، ده بی راویژی گشتی بو
بریاردان له چاره نووسی نه و هریمه بکری. میژوو گه واهی
دهدات که نه و لکاندنه به خواستی گه لی کوردستان نه بووه و
حه فتا سالی رابردووش دیار ده که ن که حکومه تی ناوهندی زور
درندانه دژ نه و گه له هه سوکه وتی کردوووه به ناشکرا شهری
کوردقران و ویرانکردنی کوردستانی پهیره و کردوووه، بویه
نه مرؤ جیگه ی خویه تی که نه و دهوله تانه ی کوردستانیان
دابه شکردوووه له گه ن ریکخراوی نه ته وه به کگرتوووه کانا چاویک
به و واقیعه بخشیننه وه و هه ولی چاره سهری بو بدن .
به تاییه تیش نه گه ر له ژیر چاودیری نه ته وه به کگرتوووه کان
راویژیکی گشتی له کوردستان به ریوه بچی، ناکامه که ی جیگه ی
ره زامه ندی هه موو لایه ک ده بی، ههروه کو نه و راویژه گشتییانه ی
له ولاتانی دیکه دا نه نجام دراون. بویه نه مرؤ نه رکی حزب و
لایه نه سیاسییه کانی کوردستان و نه رکی حکومه تی ههریمی
کوردستانه که لیبراوانه کوشش بکه ن بو نه وه ی جاریکی دیکه
کیشه ی کوردستان له کوبووونه وه کانی ریکخراوی نه ته وه
به کگرتوووه کاندا بخریته وه به رباس و لیکولینه وه، نه مه ش

لهو ريگه يه وه سه ركه وتوو ده بئ كه دهوله تيكي نه ندام لهو
ريكخراوه دا نهو نه ركه نه نه ستو بگريت .

بريارنامه ي يه كه مين كو نگره ي رزگاري

يه كه مين كو نگره له روژاني 15 – 1995/11/18

به ريوه چوو .

كو نگره , چاره سه ركردي كيشه و مله لانيكان به شيوه ي
ناشتيانه به قوناغيكي پيشكه وتني بيري مرؤقايه تي داده ني ,
هه روه ها هاو پشتي نهو هه نكاوانه دهكات كه لهو بواره دا
هه لده گيرينه وه و زماني چهك و شه روخوين رهت دهكه نه وه . لهو
پيوه نديبه دا خوازياري نه وه ين كه ته واوي كيشه و گرفته كاني
جيهان به ريگه ي گفتوگو ي ناستيانه چاره سه ر بكرين . هه روه ها
داواكارين كه كيشه ي گه ني كوردستان به ته واوي پارچه كاندا
به ريگه ي سياسيانه و گفتوگو ي ناستيانه چاره سه ر بگري . نيمه
وهك حزبي رزگاري كوردستان ناماده بين بو هاوكاري له گه ل
ته واوي نهو هيزه به ره هه لستكارانه ي كه باوهريان به حوكمي
ديموكراسي و فيدرالي بو داها تووي عيراق هه يه , به

تاییه تیش نه گه لّ نه و لایه نانه ی که باوه ریان به سه ربه خوئی
گه لان هه یه نه بریاردانی چاره نووسی خوئیان به دهستی خوئیان
و باوه رده هینن به راویژی گستی بو دیارکردنی چاره نووسی
باشوری کوردستان ، به مه رجیک نه و راویژه گشتییه نه
ژی رچاوه دیری نه ته وه یه کگرتوو هکان و ولاتانی بریاردردا
به ریوه بیچی .

ریفراندۆم کلیلی کیشنه ئالۆزه کان

ئهم بابته له گوڤاری (پيشهنگ ژماره 14 ...
کوئای 1999) بلاو کراوه ته وه .

نه گه ربو ده ستاوده ستکردنی دهسته لات ، هه لبرژاردنی
دیموکراسیانه به تاکه ریگه ی رهوا بزانیته و به دهسته لات
گه ل بناسریت (هه رچه نده ویستی تیکرای گه ل نیه و ، ریژه ی
زۆرینه نه به رامبه ر که مینه دایه) و نه سایه ی نه و
دیموکراتیه شدا نازادی راده برین و مافی مروڤ دهسته بهر بکری
.. نه وه ده کری راشکاوانه ریفراندۆم به راستین و رهواترین
ریگه ی یه کلا بیکردنه وه ی کیشه ئالۆزو تیکچرژاوه کان دابنری .

له ريفراندۇمدا پىرس و راويژ به گەل دەكرى ، بىريارى
چارەنووس روو به رووى خۇى دەكرىتەوه نەك نوينەرانى .
كاتىكىش تىكرا يان زۇرينەى گەل نازادو راشكاوانە دەنگ بۇ
ئاما نچىكى له ميژينەو خواستىكى رەوا خۇيان دەدەن كە
سالانىكى دريژ له پىناويدا خەباتيان كىردبى و قوربانيان
دابى ، هيج هيزيك بۇى نيبە ريز له و ئىرادەيه نەگريت و له
دژىدا رابووستى . زۇرينەى ئەو كيشە ئالوزانە ، هەر
لەسەرەتاو به ويست و خواستى لايەنە ناكۆكەكان نەبوو .
يان به پىلانىكى دوژمنكارانە قوتكراو تەو و نەخشەى بۇ
كىشراو ، يان له ناكامى شالوو داگىر كىردندا و بەرەم
هاتوو . كەواتە هەر لەدەستپىكدا ريز له ئىرادەو خواستى گەل
نەگىراو ، له خۇراو مەملانى و ناكۆكيان به بالاياندا بىر يوو ،
لە بەرامبەردا هەر كاتى گەلى بىندەست وەهۆش خۇى
هاتبىتە وەو دەرفەتى وەرگرتبى و ئەو واقىعە تال و
داسە پاوى رەتكردۆتە وەو بۇ وەدەستەينانە وەى نازادى و
سەرورەى رىگەى خەباتى جۇرا و جۇرى گرتۆتە بەر . بەلام له
ناكامى كەلە رەقى و دەمارگىرى و دەستە لاتدارانى گەلانى
سەردەستە وە ، كيشە كە توندو خەستە كراو تە وە .

دهسته لاتداران تهنها بهرژوهندی تهسکی خویان و
رهگه زپهرستی نه ته وه که ی خویان نه بهرچا وگرتووه ..
ته نانه ت نه روانگهی ده مارگرژی و رهگه زپهرستیانه وه
رهفتاریان کردووه به ناگروناسن وه لایمی داخواریه کانینان
دراوته وه وه نه روانگهی شو قینینانه یاندا گیرانه وه ی نازادی و
سهر بهستی بو خاک و گه لی بندهست زیان بو قه واره یی
نه ته وه یی و دهسته لاتیان نر خاندووه که چی نه سهره نجامدا
زیانیکی گه وره و دوژمنایه تیان بو نه ته وه که ی خویان به میرات
هیشته و ته وه .

نه میژوودا به دهگه من هه لده که وی که دهسته لاتداریک نه
خوراو به ناره زوی ره های خویه وه دهست نه خاک و گه لی ژیر
دهسته لاتی خوی هه لگیری و پیروزیان بو بگیریته وه .
ته نانه ت نه گهر نه و سهر کرده و دهسته لاتدانه نه ریگهی
خه بات و تیکوشانه وهش سهر بهستی و دهسته لاتیان وه دهست
هینابی , وهک گوتراوه : (نه و سهر کرده یه ی که به تیکوشان
سهر بهستی بو نه ته وه که ی به دهست دینی , گیل و بووده نه یه
نه کهر دریژه به داگیر کردن و چه وسانه وه ی گه لیکی بندهست و
نازاد یخواز بدات) .

مېژوو گه واهى دەدات كه زۇرىك له كېشه ئالۇزو گرگرتووەكان
به هېز يەكلابىكراونەتەو، چ به خەباتى چەكدارى بووبى
يان به سەرھەلدان و راپەرېنى جەماوهرى .بەلام تا ئەمرۆش
چەندىن كېشەى ئالۇزو گرگرتوو هەن كه چارەسەر نەكران ،
ياخود چاوهروانى يەكلابى كردنەو، كۆتايى ئەم سەدەيه ،
مرۆقايەتى شاهيدى شۆرشى گەلانى رزگاربخوازى تامبىل و
كوردستان و پۆئيسارىو (بىبابانى رۆژئاوا) و باسك و كشمير
و .بوو، هەنووكەش له گروتىنى نەپساوهدان و
چارەسەرنەكران . زەرەروزيانىكى زۇر به هەردوو لايەنى
كېشەكان گەيشتوون ، نەگەر چارەسەرىش نەكرىن دواروژىكى
كارەسات نامبىز چاوهروانىان دەكات ، كه چى هەر له كۆتايى
ئەم سەدەيهدا چەندىن كېشە به راويژى گشتى يەكلابى
كرانەوو چاراسەركران .

گەلى نەرىتېرىيا بۇ رزگارى چەندىن سال دريژەى به شۆرشى
چەكدارىدا ، هەزاران قوربانىشى بهخت كرد ، سەرکەوتن
زىاتر له تراويلكه دەچوو، چونكه هيزو تواناي دەولەتى
ئەسيوپیای داگیرکەر به هیچ شيوهيهك له گەل هيزو تواناي
شۆرشگىرى گەلى نەرىتېرىيا بەراورد نەدەكرا ، ئەسيوپيا

ولاتیکی گه ورهه به توانا بوو ، نه ندای ریکخراوی
نه ته وه یه کگرتووه کان و کونگره ی نه فریقیا بوو ، که چی
نه ریتیریا جگه نه نیراده و روجه تی شورشگیرانه شتیکی دیکه ی
شک نه ده برد . سه رنه نجام کاتی که حکومتی مانگسیو هیلیا
ماریام هه ره سی هینا ، سو پای رزگار یخوازی گه لی نه ریتیریا
توانی دست به سه ر خاکدا بگریته وه ، به لام دیسانه وه
حکومه ته تازه که ی نه دیس نه بابا ناماده نه بوو نه خوراوه دان
به سه ربه خوئی نه ریتیریا دابنی . دواتر نه 1993/5/3 دا نه
ریفراندومیکی نازادو سه ربه ستدا که نه ژیرچاودیری نه ته وه
یه کگرتووه کانه وه به ریوه چوو ، گه لی نه ریتیریا بو
سه ربه خوئی ده نکی دا ، حکومتی نه سیو پپاش ته نها نه وه ی بو
مایه وه که دانی پیا بنی ، به و جوړه نه ریتیریا بوو به
ده و له تیکی سه ربه خوو نه ندای ریکخراوی
نه ته وه یه کگرتووه کان .

کیشه ی ته یمووری خاوهر نه و کاته وه سه ری هه ندا که نه شکری
پورتوگال نه 1976 دا نه و خاکه کشایه وه و سو پای
نه ندونیسیا جیگه ی گرته وه ، ته یمووریه کان تینووی نازادی و
رزگاری بوون ، بو ی تیده کوشان ، به لام حکومتی جا کارتتا

نامادەنە بوو دەست لەو شوینە ھەلبەگرتی ، لایەنگرانی خۆی
تەیار دەکرد کە سەر بە خۆخوێزان تاروما بەکەن . . ناکام
ئێرادەى سەر بە خۆخوێزانى ئە ریفرا ئۆمیکى ژیر چاودیری
نەتە و ھەبە گگرتوو کاندای ئە ئەیلوونى 1999 دا سەرکەوتنى
بە دەست ھینا و ئالای سەر بە خۆی شە کایە و ھە تە یموورى
خواوەریش بوو ئە نەدامى نەتە و ھەبە گگرتوو کاندای . .
دەستە لاتدارانى جا کارتا نەیان تۆوانى ئە ھە زیاتر ئێرادەى
گەلى تە یموور ئە ژیر پى بنین ، بە ناچار ھەبە و ھە داننیان پیا ناو
رایانگە یاندا کە ریز ئە ئێرادەى گەلى تە یموورى خۆرە لات
دەگرن .

کیشەى بیایانى رۆژئاوا کە بە کیشەى پۆلیساریۆ ناسراو ،
ئە و کاتە و ھە گروتینی سەند کە دواى دەر چوونى ئیسپانیا ئە و
خاکە دا ئە سالى 1976 گەلى بیایانى رۆژئاوا دە و ئە تیکى
سەر بە خۆیان راگە یاندا ، بە لام سوپای مە غریب و مۆریتانیا بە
پالپشتى فەرەنسا ھیرشیان کردنە سەر و زۆر بەى خاکی ئە و
ولاتە یان داگیر کرد . ئە و کاتە دا سوپای رزگارى (ساقیە الحمرا
و وادى الزھب) دروست بوو کە بە دواتر بە پۆلیساریۆ ناسرا ،
دەستى بە خەباتى چە کداری کرد ، دواى ماو ھەبە ک مۆریتانیا

پاشه كشه‌ی كردو په‌یوه‌ندی خو‌ی له‌گه‌ل پو‌لیساریو‌دا ناسایی
كردوه‌و، به‌لام مه‌غریب كه‌له‌ره‌قانه شه‌ری ده‌كردو به‌به‌شیکي
له‌خاکی ولاته‌كه‌ی داده‌نا ، چه‌ندین سا‌ل نه‌و كیشه‌یه هو‌كاری
گرژی و نا‌ئارامی په‌یوه‌ندی نیوان ده‌وله‌ته عه‌ره‌بیه‌كان بو‌و.
سه‌رنه‌ نجام له‌ سا‌لی 1989دا هه‌ردوو‌لایه‌ن به‌وه‌ رازی بو‌ون
كه‌به‌ریفراندو‌م كیشه‌كه‌ یه‌كلا‌یی بك‌ریته‌وه‌و هه‌ردوو‌ لایه‌نیش
په‌یمانیاندا كه‌ ریز له‌ ئاكامی ریفراندو‌مه‌كه‌ بگرن ، به‌لام
حكومه‌تی مه‌غریب ده‌زانی به‌ریوه‌بردنی ریفراندو‌م به‌ته‌نیا
سه‌ربه‌خو‌یی لیوه‌به‌ره‌م دیت ، بو‌یه‌ به‌ دو‌ای ئاكامیكی
گونجاودا ده‌گه‌ریت و كه‌وتوته‌ گۆرینی سیمای دانیش‌توانی
هه‌ریمه‌كه‌و سیاسه‌تی كو‌چاندن و نیشته‌جی كردنی به‌زۆر
په‌یره‌و ده‌كات ، نه‌مه‌ش گرفتگی دیکه‌ی له‌ ره‌وه‌ندی
ریفراندو‌مدا دروست كردوه‌و.. تا نیستاش له‌ سه‌ر ریژه‌و
ژماره‌ی نه‌و كه‌سانه‌ ریکنه‌كه‌وتوون كه‌ مافی ده‌نگدانیان هه‌بیت
. چه‌ند جاره‌ نه‌ نجامدانی ریفراندو‌م وه‌دوا ده‌خریت ، له‌م
سا‌له‌دا كو‌فی نه‌نانی سكرتیری نه‌ته‌وه‌ یه‌گه‌رتووه‌كان
رایگه‌یاندا كه‌ له‌سه‌ر خواستی ده‌وله‌تی مه‌غریب ، ریفراندو‌م
بو‌ سا‌لی 2002 دوا‌خراوه‌. به‌لام هیش‌تا هه‌ردوو‌ لایه‌نی ناكو‌ك

و ناوهند بریاردهرهکانی دونیا بۆیه کلایی کردنه وهی کیشه که
ریفراندۆم به تاکه ریگه و چاره سهر داده نین و نه پیناویدا
تیده کۆشن .

کیوبک , ناوچه یه که نه ولاتی که نه دا , زۆربهی
دانیشتوانه که ی به زمانی فه ره نسی قسه ده که ن , سالانیکی
زۆر بوو مشتومری ئه وه بیان بوو که نه که نه دا جیا ببنه وه ,
زۆرنه مابوو کیشه که گه وره تر ببیت , بۆیه حکومه تی که نه دا
ره زامه ندی خۆی نه سه ر به ریوه بردنی ریفراندۆم ده بری
.. ناکام نه سالی 1996 به ریوه چوو , دهنگ بۆ سه ره خۆیی
نه درا و زۆرینه به باشیان ده زانی نه چوارچیه ی که نه دایه کی
به توانادا بمیننه وه . دوا ی به ریوه بردنی ریفراندۆم کیشه که
کۆتایی هات .

ئاچی , ناوچه یه که نه نه ندۆنیسا , زۆربه ی دانیشتوانه که ی
نه گه ل جیا بوونه وه دان , نه م دوا ییه شدا چه ندین ئاژا وه و
پیکدادانی به خۆیه وه بینی . نه مرۆکه دانیشتوانی ئاچی داوا ی
به ریوه بردنی ریفراندۆم ده که ن . نه سه ره تادا سه رۆکی
نه ندۆنیسیا ره زامه ندی خۆی ده بری , دواتر نه ترسی سوپا و
عه سه که ریبه کان پاشه کسه ی کرد . دیسانه وه چاودیران نه و

باوهرەدان بۇ بىنەبەرگەردى ئاژاۋە شەرى ئىيوەخۇ رىفراندۇم
تاكە چارەسەرە.

ئە ولاتى ئوسترااليادا ماۋەيەك ناكۆكى و مەملانى ئە ئىوان
كۆمارىخۋازەكان و لايەنگرانى تاجى پاشايەتى بەرىتانىادا
هەبوو، ئەمسال بۇ يەكلايىكردنەۋەى ئە و گىرقتە رىفراندۇمىك
بەرىۋەچوو. زۆرىنەى خەلكى ئوسترااليا دەنگىيان بۇ مانەۋە ئە
ژىر تاجى ئىنگلتەرا دا، بەم جۆرە پەرۋەندەكە پىچرايەۋە
ئەۋانەيە تاسى - چل سالى دىكە باسى ئىيوە نەكرىتەۋە.

ئەمرو ئەسەردەمى تەكنە ئوژياۋ ئىنتەرنىتدا يەكلايى
كردنەۋەى كىشە و ناكۆكىەكان ئەگەر ئە رىگەى شەرو هېزەۋە
بى، زىيانىكى يەكجار گەۋرە بە جىهان و تىكرائى مرقاىەتى
دەگەيەنى. ھەر بۆيە چاۋدىرانى سىياسى و زانايانى دونىيا،
رىفراندۇم بە گونجاۋترىن و ئەبارترىن رىگەى ھاۋچەرخانە
و مرقانە پىشنىياز دەكەن.

كىشەى گەلى كورد و تامىل و كشمىر، ئەو كىشانەن بە
رىفراندۇم ئەگەرى يەكلايى كردنەۋەيان زىاترو ئەبارترە تا
شەرو پىكدادان. بە تايىبەتى كىشەى باشورى كوردستان
يەككە ئەو كىشە ئانۇزو تەماۋيانەى كەبۇماۋەى ھەشتا سالە

له گروتینی خۆی دایه , چه نلین شیوهی جۆراوجۆری وه خۆیه وه
گرتوووه. ههر له سه ره تاشدا ههردوو که لی کورد و عه ره ب
دهستان له دروست کردنی دانه بوو . به پیلانیکی شوم و
بریاریکی نارهواو داسه پاو ههردوو گهل له چوارچیوهی
سنووری دهوله تیکی تازه که ناو نرا عیراق کرانه هاوژین و
هاو برك . دواتر جوکمرانه عه ره به کان ناماده نه بوون گوئ له
خواست و داخوایه رهواکانی گهل کورد بگرن و راشکاوانه مافی
گهل کوردستانیان له ژیر پینا و , کیشه که ناوژو خه ستر
کرایه وه . هه شتا ساله که کوردو عه ره ب له چوارچیوهی سنووری
نهم عیراقه دا کرانه ته هاوبه ش , نهم هاوبه شیبه سوودی به
هج لایه ک نه گه یاندوووه , گه وره ترین زیانیشی به دۆستایه تی
ههردوو گهل گه یاندوووه , ههردوو لاش زیانی گیانی و مالییان
به رکه وتوووه ته نانه ت له سایه ی نه و کیشه یه دا عیراق و
ناوچه که نارامی و هیمنایه تیان به خۆیه وه نه دیوووه . هه همیشه
له شهرو به ره ره کانیدا تلاونه ته وه .

عه ره به ره گه زیه رسته کان کیشه ی باشوری کوردستان به
گرفتگی باکوری عیراق ناوده به ن . نه وان خویان له و راستیه دا
گیل ده که ن که کیشه ی باشوری کوردستان , کیشه ی خاک و

گه ئیکی بندهست و داگیرکراوه . نه نه لکاندن باشوری
کوردستان (ویلایهتی موسل) پیرس و راویژ به گهل کراوه نه
نه چاره سه رکردنیشییدا دهیانه وی پرسی پی بکه ن . گریمان نه
سه ره تای لکاندن به شیک رازی بوون , نه مرۆکه نه و که سانه
نه ماون و جیهانیش گۆرانکاری به سه ردا هاتوووه کیشه یه کی
گرگرتوو نه نارادایه . گه نی کوردستان نه خه باتی چه کداری و
به را په رینی جه ماوه ری نه م واقیعه ی ره تکر دۆته وه که بۆته
کۆت و زنجیری ..

را په رینی به هاری 1991 خۆی نه خۆیدا نیشانییدا که گه نی
کوردستان دهسته لاتی داگیرکهری ناویت و چه ز به سه ره به ستی و
سه ره خۆیی ده کات .. به لام دیسانه وه کیشه ی باشوری
کوردستان و گیرانه وه ی ناشتی و نارامی بۆ عیراق و ناوچه که
گه ره که ریفراندۆمیکی پاک و نازاد نه ژیر چاوه دیری
نه ته وه یه کگرتوو هکاندا به ریوو ه بچیت . ریفراندۆم به واتای
پرسی گهل بۆ بریاردان نه چاره نووس و یه کلایی کردنه وه ی
کیشه ی باشوری کوردستان که خواستیکی ره واو نه پیشینه ی
گه نه که مانه .

حزبمان ، حزبی رزگاری کوردستان تاکه حزبیکی
کوردستانی بووه که ههر له سالی 1993هوه راشکاوانه نه و
دروشمی هه لگرتوووه له پیناویدا خهبات و تیکۆشانی خۆی
چرکردۆتهوه . خوشبه ختانه نه مرۆ جهماوهریکی به رفراوان له
دهوری نه م دروشمه ده خولینهوه لایه نی سیاسی دیکه ش هه ن
که خوازیاری به ریوه بردنی ریفراوندۆمن . ریزه یه کی زۆری خه لک
به دنیا ییه وه ده لێن ریفراوندۆم , واته رزگارپوون له خهباتی
شاخ و وازهینان له چهک و گهرانه وه بۆ ژیا نیکی ئارام و
ئاسووده . نه گهر تا ئیستاکه ش خهبات له م پیناوه دا وه کو
پیویست نه بووبی و نه توانرابی که رای گشتی جیهان و
دهوله تان بۆ خۆی کیش بکات , دنیا یین که له داهاتوودا
هه موو لایه ک په سندی ده که ن و دهنگی بۆ دده ن و پشتیوانی
لیده که ن .

حزبمان ، حزبی رزگاری کوردستان راشکاوانه رایده گه یه نی
که حزب چه نده گه وره وه به دهسته لاتیش بیت ناتوانی تیکرای
خواست و ئیراده ی ره های گه ل به رجه سته بکات و رهنگی
پیدا ته وه ناتوانی له جیاتی تیکرای گه ل بریار له
چاره نووس بدات و وه لایه داخوازیه کانیان بداته وه , بۆ نه م

مه به سته ش ريفراندۆم وهك خواستىكى سه رهكى و گشتگير ديتته
پيشه وهو هه قانيه تي خۆى ده سه ليني . كاتي نه وه هاتوو كه
هه موو لايه نه سياسيه كاني كوردستان به ره وه نه و نا قاره برۆن و
ليبراوانه نه پيناويدا ته واوى بواره كاني خه بات و
تيكو شانيان تاو بدن . نه گه ر ريفراندۆم بوو به خواست و
دروشمى سه رجه م لايه نه سياسيه كان و تيكرايى جه ماوهر , نه
دوژمن ده توانى نه دژيدا رابوه ستى و نه راي گشتى
ده وله تانيش بويان ده بي نه ئاستيدا خويان كه ر بكن . نه و
كاته ده بيتته ديفاكتوو هه موو لايه ك پيشوازي و پشتيواني
ليده كهن . پار له ماني هه ئبژير دراوى كوردستان نه 1992 دا
برياري فيدرالى بو كوردستاني عيراق (باشورى كوردستان)
دا . هه روه ها له م دو اييانه دا كو نگره ي نيشتي ماني عيراق نه و
فيدراليه ته ي په سندر كرد , هه رچه نده چه سپاندى فيدرالى
هه نگاويكى گرنگ و پر بايه خه و به گه رمى پيشوازي ليكراوه ,
به لام ديسان ه وه وه لام گو ي ره ها ي ويست و ئيراده ي گه ئى باشورى
كوردستان نيبه و ناتوانريت به برياريكى ره ها و هه ميشه
له قه له م بدريت , ته نانه ت ده كرى به زه مينه يه كى كو نجاو بو
ره خساندى به ريوه بردنى ريفراندۆم دابنريت و له دو اييدا

بكریتە بناخەى سەقامگىر كوردنى ئەو دروشمە خوازراوەى گەلى
كوردستان .

دواى روخانى سەدام , ريفراندۆم تاكە ريگەيه

رۆژەقى ژمارە 119ى هەفته نامەى (رۆژى گەل) , كە
لە 2003/4/7 دا دەرچووە .

سەرئە نجام شەر بووہ دوا ويستگەى يەكلایيكردنەوہى كيشەى
نيوان رژیمی بەغداو كۆمەلگەى نيودەولەتى . هەرچەندە ولاتە
زلهيزەكانى جيهان و پينج ئەندامە هەميشييه كەى ئەنجومەنى
ئاسايش ئەسەر بەكارهنانى هيز كۆك ئەبوون , بەلام
هاوپەيمانان بەسەرۆكايەتى ئەمريكا هاتنە گۆرەپان و ئەمە
چەند هەفتەيه كە هيزەكانى ئاسمانى هاوپەيمانان بنكەو
بارەگاو دامودەزگا سەربازيەكانى عيراق بۆردومان دەكەن . ئە
زۆر لاوہش هيزەكانى پيادەيان , ئەپيشرەويدان و رۆژدواى
رۆژيش ريگەى گەيشتن بە بەغداد و گەمارۆدانى كورتنر
دەكەنەوہ .

هه لویسته دهگهن و دهلین :- راسته زۆریه ی مه رگه ساته کانی
گه لی باشوری کوردستان له لایه ن دهسته لاتدارانی شو قینیه وه
ئه نجام درا ون , به لام نهینیه کی شاراو هه کار ی پشته وه ی
به ریوه بردنی ئه و تاوانه ن که به رو خانی سه دام ریشه کیش
نابیت .

نهینی شاراو هه خوی له بیکهاته ی گه لی عیراق له نه ته وه وه
ریچه کی جیا جیا وه هه ریم ی به یه ک لکینرا و ده بینیه وه چونکه
له گه ل دروستبوونی دهوله تی عیراق به و سنووره ی نیستایه وه
کیشه کانی هینایه ئاراو هه , هه م پرس و راویژ به نه ته وه ی کورد
و عه ره ب نه کرا و به ویستی زله یزانه وه ویلایه تی موسل به
عیراقی عه ره بی لکینرا , هه م ریگه ش نه درا دانیشتوانی
باشوری کوردستان به کورد و ناشوری و تورکه مانه وه بریار له
چاره نووسی ولاته که یان بدن . بریار وابوو ئه گه ر دهوله تی
ناوه ندی دهسته لاتی خوی به خراب ده کار کردو یه کسانی و
هاوتایی پیره و نه کرد , ئه و دانیشتوانی ویلایه تی موسل
ده توانن له ریفرا ندۆمیکدا بریار له داها تاووی خویان بدن ,
به لام ئه مه زیاتر له هه شتا سانه حاکمانی به غذا
ره گه ز په رستانه دریشه به دهسته لاتی خویان ده دن و له خه می

گۆرینی دیموگرافیای دانیشتوانی باشوری کوردستان و
لیبراونهش سیاسهتی به عه ره بکردن و کۆچیکردن و
به سوو تماککردنی باشوری کوردستان به ریوه ده بهن , زیاتر له
ههشتا ساله مافی رهوای گهل نه ژیر پیده نری و ریگه نادری
نآزادانه داخوایه کانی رهنگ پیداته وه .

ئه گهر نهوی رۆژی دانیشتوانی ویلایه تی موسل دهنگیشان بو
لکاندن و لاته که یان دابی (که نه یاندا) نه وه نه مرو دواي
میژوویه کی تال و خویناوی مافیکی سروسستی گه لی کوردستانه
که نه راویژیکی گشتیدا بریار له چاره نووسی خوی بدات .

ئه گهر نامانج له روخاندنی رژیمی دیکتاتوری به غذا
نآفراندنی عیراقیکی نآزاد و دیموکرات و فیدرال بیت , گهر که
ریگهی ریفرا ندوم ناوه لای و جه ماوه ره چاره ی بریارو
دهسته لات بیت , نیمه خوایارین که ههر له ئیستاوه کومه لانی
هه راوی خه لکی باشوری کوردستان به ریوه بردنی ریفرا ندومیکی
نآزاد له ژیر چاره دیری نه ته وه یه کگرتوه کاندای بو
یه کلاییکردنه وه ی چاره نووس بکه ن به دروشم و خویانی بو
نآماده بکه ن , چونکه میژوو سه لماندوو یه تی که کیشه ی
دیموکراتی و دۆزی نه ته وه یی دوو هاوکیشه ی له یه ک جیاوازن و

مەرجیش نىبىه ئە ھەموو بواریکدا دیموکراسى توانای
بەرچەستەکردنى مافى رەواى ئەتەوھکانى ناو يەك سنوورى
جوگرافىيای ھەبى. گەل تەنیا خۆى ئە توانايداھەبە بریار ئە
چارەنووسى خۆى بدات و کەسبش ئەو مافەى نىبىه کە خۆى بە
دەمراسەت و سەرۆھرى گەل بزانی .

نامە يەك بۆ سەرۆكى و لاتە يەكگرتووهکانى ئەمريکا

* رۆژى 2003/5/1, ئەم نامە يە رەوانە کراوھو لە مالپەرە
کورديەکانيشدا بلاو کراوھتەوھ

بەريز جورج بۆش , سەرۆكى و لاتە يەكگرتووهکانى ئەمريکا

روخانى رژيمى سەدامى ديكتاتور و ئازادکردمى عىراق
ئەركيكي گرنگ و خواستىكى ميژوويى سەردەم بوو کە بە
ريهرايهتى بەريزتان بەريوھ چوو. ئە ھەمان کاتيشدا
سەرەتايەكە بۆگۆرانى گەورەى شارستانى و ديموکراسى و
پيشکەوتن ئە عىراق و ناوچەکەدا , بەلام دەبى ئەو راستيه
ئەبىر ئەکرى کە کيشەى عىراق بە تەنیا بە روخانى سەدام

چاره‌سەر نابێ ئەگەر بۆ سەرچاوه‌و هۆکاره‌کانی نه‌گه‌رینه‌وه .
کرۆکی کیشه‌که له بیکه‌وه لکاندنێ نائاره‌زوومه‌ندانه‌ی
ویلایه‌ته‌کانی موصل و به‌غداد و به‌سره‌دا خۆی ده‌بینیته‌وه .
دوای یه‌که‌مین جه‌نگی جیهان به‌بێ نه‌وه‌ی پرس وراویژ به
نه‌ته‌وه‌ی کورد بکری ، باشوری کوردستان (ویلایه‌تی موصل)
خرایه‌سەر عیراقلی عه‌ره‌بی و خواستی سه‌ربه‌خۆیی لیزه‌وتکرا .
به‌دریژایی نه‌و ماوه‌یه‌ش ده‌سته‌لاتدارانی عه‌ره‌ب له به‌غدادا
هه‌رکی بووبی به‌درنده‌ترین شیوه‌هه‌ولی نه‌ناوبردنێ کورد و
شیواندنێ دیمۆگرافیای کوردستانی داوه و ره‌گه‌زه‌په‌رستانه
داخواییه‌کانی گه‌لی کوردی له ژیر پیناوه‌و به‌حوکمی ئاگرو
ئاسن دریزه‌ی به‌پاراستنی ده‌سته‌لاکه‌یداوه . نه‌مرۆکه‌ش نه‌و
کیشه‌یه‌ ته‌نیا به‌وه‌ چاره‌سەر ده‌کری که ریگه‌ به‌گه‌لی
کوردستان بدری له ژیر چاودیری نه‌ته‌وه‌ یه‌گه‌رتوه‌کاندا له
ریفراندۆمیکی نازاددا بریار له چاره‌نووسی خۆی بدات و
ده‌وله‌تی سه‌ربه‌خۆ پیکه‌په‌ینی .

سه‌رۆکی به‌ریز .. نه‌مرۆگه‌لی کوردستان و تیکرای
مرۆفایه‌تی به‌گه‌شبینیه‌وه‌ له هه‌نگاوه‌کانی چاره‌سه‌رکردنی
کیشه‌ی نیوان ئیسرائیل و فه‌له‌ستین ده‌روان و هیواخووزن به

زوویی نه و کیشه یه به کالیبیکریتته وه , به لام دیسانه وه نابی
نه و راستیه له بیر بکری که کیشه ی رۆژه لاتى ناڤین به ته نیا
کیشه ی نیوان عه ره ب و ئیسرائیل نیه , کیشه ی نه ته وه یی کوردو
خاکی کوردستانی داگیرکرا و گه وره ترین و ره واترین کیشه ی
به رچاوی ناوچه که و جیهانه و خوازیاری چاره سه رکردنه . نیمه
پیمانویه تا ریگه به گه لی کوردستان نه درى وه کو گه لانی
دیگه بریار له چاره نووسی خو ی و نیشتمان ه که ی بدات , دۆزی
رۆژه لاتى ناوه راست چاره سه ر نابى و ئاژاوه و مملانی و
ناکۆکیه کانیش کۆتا نابن .

سه رۆکی به ریز . . . کورد دیرینترین گه لی ناوچه که یه و به
دیرزایی میژووش له سه ر خاکی خویدا ژیاوه . گه وره ترین
نه ته وه شه که تا نه مرۆ ماف و ئازادیه کانی لیزه و تکراره ,
به لام نه م سه ده یه , سه ده ی ئازادی و دیموکراسی و مافی
مرۆقه و به ریزتانیس بانگه شه ی بو ده که ن , بویه نیمه داوانان
پیده که یین بو چاره سه رکردنی کیشه ی گه لی کوردستان و
پیاده کردنی ئازادی و دیموکراسی و ریزگرتن له مافی مرۆقه
پشتیوانی له به ریوه بردنی ریفراندۆمیکی ئازادا بکه ن .

سەرۆکی بهریز . . کیشهی کورد له عیراقدایا به تهنیا کیشهیهکی
مروقتی و هاوولاتی بوون نیه تا له ههواى دیموکراسیدا به
نینهراهیتهی چارهسهر بکری , کیشهی کورد , دۆزیکى سیاسى ,
نیشتمانى و نهتهوهی گهلیکی تینووی رزگاری و سهربهخوییه,
دهبی گهل نازادانه بریاری خوی بدات و کیشهکه چارهسهر بکات
, چونکه گهلی کوردستان نهزموونی میژوووی لهگهڵ
دهسته لاتدارانی بهغداد ههیه , بهر لهگهیشتن به دهسته لات
دروشمی نازادیان هه لگرتوووه به لینیان به کورد داوه , به لام
کاتی گهیشتونته سهر کورسی حوکم له به لاین و دروشمهکانی
خویان پاشگهز بوونه تهوه که وتووونه ته دژایه تیکردنی گهلی
کوردستان , بۆیه نیستاکهش به نیگه رانیه وه له داهاتوویدا
دهروانی .

ئه مرو بهریزتان و ولاته یه گگرتوووهکانی ئه مریکا
بۆ چارهسهرکردنی کیشهکانی جیهان و بهرقه رارکردنی
دیموکراسی خۆتان به بهرپرسیار دهزانن , لهم روانگه یه وه
بهرپرسیاریتی چارهسهرکردنی کیشهی کوردستان له نهستوی
ئیوهو پاریزه رانی دیموکراسی و مافی مروقدایه .
چاوهروانی هه نویستی نازایانهی بهریزتانین .

بژی مروفایه تی ..

سه رکه وی ئازادی و دیموکراسی

ریکار ئه حمهد

سکرتیری گشتی حزبی رزگاری کوردستان